Alacatlatzala misteegi keel

See artikkel vajab toimetamist. *(Aprill 2019)*
Palun aita artiklit toimetada (https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Alacatlatzala_misteegi_keel&action=edit). (Kuidas ja millal see märkus eemaldada?)

Alacatlatzala misteegi keel on Oto-mange keelkonda kuuluv keel. Tüpoloogiliselt kuulub Alacatlatzala misteegi keel VSO[1] keelte hulka, kus sõnajärg hakkab verbiga. Dialektid on järgnevad: Atlamajalcingo del Monte, Cahuatache Tototepec, Cuatzoquitengo, Plan de Guadalupe, Potoichan (Ocuapa).

Alacatlatzala misteegi keel	
Kõneldakse	Mehhikos
Kokku kõnelejaid	30 000 [1]
Keelesugulus	Oto-mange keeled Ida-Oto-mange keeled Amuzgo-misteegi keeled misteegi **Alacatlatzala misteegi keel**[1]
Keelekoodid	
ISO 639-3	mim

Sisukord

Kõnelejate asuala
Kõnelejate arv
Numbrid
Keele struktuur
Keelenäited
Lisaks
Viited

Kõnelejate asuala

Alacatlatzala misteegi keelt kõneldakse Ida-Guerreros, Tlapa edela ja lõuna vahelises alas, Alacatlatzalas, Cahuataches, Tenaztalcingos, Jilotepecis, Zacatipas, Tototepecis, Cuba Libres, San Isidro Labradoris, Quiahuitlatlatzalas, Xonacatlánis, Tepecocatlánis, Cuautipas, Ocuapas, ning Potoichani linnades; Acapulcos, Guerreros; Cuautlas, Moreloses; Culiacánis, Sinaloas; San Quintíni piirkonnas, Baja Californias. Samuti USA-s, kuna paljud emigreeruvad sinna, et tööd leida.[1].

Kõnelejate arv

Alacatlatzala misteegi keelt kõneleb teadaolevalt umbes 30 000 inimest, kusjuures 60% kõnelejatest on ükskeelsed[1].

Numbrid

Alacatlatzala misteegi keele arvsõnad ühest kümneni[2]

Numbrid 1-10

nii	üks
ovi	kaks
uni	kolm
komi	neli
o′on	viis
ino	kuus
uxa	seitse
ona	kaheksa
iin	üheksa
uxu	kümme

Keele struktuur

Alacatlatzala misteegi keel sarnaneb teiste misteegi keeltega selle poolest, et seal on kolm põhilist foneetilist tooni, kuid erineb teistest misteegi keeltest ulatusliku sandhi puudumise tõttu. Sõnade vahelt puudub tooni sandhi täielikult, mis tähendab seda, et sõnade paigutus lauses ei muuda sõnade toonikõrgust. Seega ainuke koht, kus on tooni sandhit märgata, on sõna üksikul kujul.[3]

Konsonantfoneemid[3]

helitu plosiiv	p, t, k, ′
labiaalne plosiiv	kw
eelnasaliseeritud heliline plosiiv	mb, nd, ng
ninahäälik	m, n, ñ
hõõrdhäälik	v, h
külghäälik	l
poolvokaal	y
sibilant	s, š
afrikaat	č
alveolaarne plakshäälik	ř

vokaalfoneemid[3]

	eesvokaal	tagavokaal
kõrge	i, i̱	u, u̱
keskmine	e, e̱	o, o̱
madal	a, a̱	

Alacatlatzala misteegi keele tähestikus on 21 tähte[4] : a, ch, e, i, k, ku, l, m, n, nd, ñ, o, p, r, s, t, u, v, x, y, ʼ

Alacatlatzala misteegi keel kasutab ladina kirjaviisi.[1]

Keelenäited

ni shāa ndi - me saabusime

shahnī shíhín miī rā - ta (meessoost) tappis end ära

ni shīshī rā - ta (meessoost) sõi

ni kēē rā tōkiīn - ta (meessoost) lahkus Alacatlatzalast

shákū ñá shaha ta ni shihi - ta (naissoost) nuttis surnud mehe pärast

chahvī rā yihi shaha líbró shíhín bīyété káhnō - ta (meessoost) maksis mulle raamatu eest suure kupüüriga

[5]

Lisaks

Mitte ükski sõna ei lõppe kaashäälikuga.[3] Keele kõnelejad kutsuvad seda keelt ise maakeeli vihmakeeleks.[6]

Viited

1. Ethnologue (http://www.ethnologue.com/language/mim) Vaadatud 22. novembril 2013
2. http://www-01.sil.org/acpub/repository/mim-15816-Juguemos_con_los_numeros.pdf Vaadatud 22. novembril 2013
3. http://www-01.sil.org/mexico/workpapers/scans/WS04/WS0403-ZylstraC.pdfVaadatud 22. novembril 2013
4. http://www-01.sil.org/mexico/mixteca/alacatlatzala/L055c-VocabMaiz_Leer-mim.pdf Vaadatud 22. novembril 2013
5. http://www-01.sil.org/acpub/repository/31841.pdf Vaadatud 22. novembril 2013
6. http://www-01.sil.org/mexico/mixteca/alacatlatzala/00i-MixtecoAlacatlatzala-mim.htm Vaadatud 22. novembril 2013

Pärit leheküljelt "https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Alacatlatzala_misteegi_keel&oldid=5289762"

Selle lehekülje viimane muutmine: 23:02, 21. aprill 2019.

Tekst on kasutatav vastavalt Creative Commonsi litsentsile "Autorile viitamine + jagamine samadel tingimustel"; sellele võivad lisanduda täiendavad tingimused. Täpsemalt vaata Wikimedia kasutamistingimustest.